

Teatrul evreiesc din București

CAMUFLAJ

de Al. Mirodan

Valeria Seciu, actriță a Teatrului Național, într-un rol inedit, cel de mamă. Cadrul acțiunii: Cismigiu.

Dacă Alexandru Mirodan spune despre *Camuflaj* că este piesa sa favorită, nu înseamnă neapărat că o consideră și cea mai bună dintre lucrările sale. Obiectivitatea autorilor, când vorbesc despre operele lor, se știe, se desfășoară și se înfășoară în limitele proprii subiectivității. (Foarte aproape de psihologia mamei care-și iubește copiii zdraveni și sănătoși, tare mândră de „ce reușiți sint”, ea iubește de două ori mai mult pe „ăla micu”, totdeauna mai palid și mai plăpind). Și, cum nici să-i punem la îndoială buna credință nu putem, e mai probabil că autorul polemizează cu acei exegeți ai scrisului său, care atîta l-au comparat și măsurat cu Mihail Sebastian, încît au făcut din el un fel de „nepotul lui Sebastian”. Poate am găsi aici o explicație a faptului că Al. Mirodan își extrage întriga piesei *Camuflaj*, dintr-un prea bine cunoscut „strict autentic”, de domeniul istoriei literare: premiera piesei *Steaua fără nume* de Mihail Sebastian care, după cum se știe, a avut loc, în anii întunecați ai fascismului, autorul folosind un nume de împrumut...

din detașare, din ancestrală resemnare, și, mai presus de toate, dintr-o vitalitate mereu triumfătoare — fără de care creația populară românească își pierde înțelesul, ca o formă goliță de viață; abia spre sfîrșit, într-unele dintre bocete, urcînd spre zone de concentrare și puritate a sentimentului, balastul trăirilor psihologice și al accentelor emoționale corespunzătoare rămîne în urmă, atingîndu-se o libertate lăuntrică cu adevărat impresionantă.

Și o observație de amănunt, cu privire la funcția decorului de lumini: de prea multe ori — cu luna, cu soarele — el se constituie în pleonasm.

I. P.

Totuși *Camuflaj* nu e o „piesă-reportaj”, o „piesă-document”; structura piesei — mărturisește autorul — e liberă de orice conțințentă cu detaliul istoric și are ca rost exclusiv degajarea unei semnificații. Nu e prima oară că Alexandru Mirodan apelează la „un fapt divers” pentru a extrage din el *semnificații*. A făcut-o și altădată, și chiar cu mai mult succes. Faptelor cunoscute le sînt alăturate solidaritatea oamenilor, încrederea în capacitatea lor de a depăși impasurile, de a se sustrage unui timp bolnav, de a se înălța la lumină de sub hîrtia neagră a „camuflajului” moral. E o temă preferată de autor, comună multora dintre scrierile sale. Numai că fuziunea, de astă dată, nu e chiar perfectă. Căci, odată stabilite premisele, conflictul nu e argumentat, ci doar agrementat. Scriitorul notează cu umor, cu duioasă ironie, aspecte din viața unei trupe de actori săraci, ardoarea, ușor cabotină, cu care aceștia își doresc rolurile de succes, dăruirea cu care vor să-l apere pe autor, nu pentru că depind de el ca artiști, ci, pur și simplu, pentru că e vorba de un om nedreptățit. Dar mai departe, autorul se

exercită mai mult ca umorist, fărimîindu-și piesa în momente de sine stătătoare, de tipul scheciurilor. Astfel, se pierde din vedere tocmai ceea ce dorea: semnificația faptului adus la rampă, dimensiunile riscului în care s-au angajat protagoniștii. Chiar și replica vioaie, sprintenă, aforistică, cu miez, se însoțește cu prea multe „vorbe” și calambururi facile.

Și, dacă e adevărat că Al. Mirodan nu a vrut să scrie „istoria unui fapt, ci a unui gest”, piesa nu e mai mult decât un gest, un gest sfios, sentimental, dar atît.

Așișderea ni s-a părut și spectacolul, jucat la Teatrul Evreiesc de Stat, pus în scenă de Moni Ghelerter. Firește, și aici sînt detectabile calitățile știute ale directorului de scenă: desenul lui minuțios, tonurile calde, duiioase, umorul bonom, lirismul etc. Dar calitatea interpretărilor este sub înălțimea intențiilor regizorului. Evoluțiile lui Monu Grün (Geo) și Marietta Neumann (Mina), demonstrează încă o dată, ce greu ajung actorii să joace roluri de actori. Carol Marcovici (avocatul Gabriel) se străduiește evident, dar, în ansamblu e neconvingător. Bebe Bercovici (Domnul Tone) și Tobias Bălan (Comisarul) au intenționat schițarea unor portrete satirice, dar trăsăturile sînt ostentativ apăsate, pînă la caricatural. În două roluri

„Istoria unui gest” — Camuflaj de Al. Mirodan la Teatrul Evreiesc de Stat

secundare (cabiniera Vasilica și Reporterul). Mihaela Kreutzer și Adrian Lupu se remarcă prin spontaneitatea și verva compozițiilor.

N. C. Munteanu

„Necunoscuta și cei patru cavaleri” de Sidonia Drăgușanu.
În prim plan: N. Roșioru (Bărbatul U) și Ligia Dumitrescu
(Necunoscuta) — Teatrul din Bacău

